

**МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ**

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 341 – май 2018

Производство на плодове - реколта'2017

Площите с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения в земеделските стопанства през 2017 година заемат 61.6 хил. хектара. Младите, невстъпили в плододаване насаждения, са 16.3 хил. хектара. Реколтирани са 37 хил. хектара. Произведената продукция от плодове е 219.8 хил. тона.

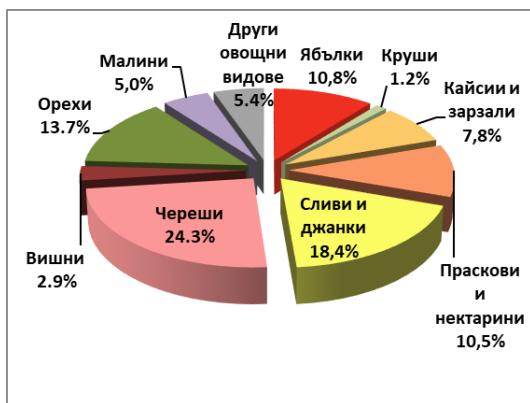
Таблица 1. Площи, производство и средни добиви на плодове – реколта'2017

Култура	Общо площи* (хектари)	Реколтирани площи (хектари)	Млади невстъпили в плододаване (хектари)	Производство (тонове)	Средни добиви (кг/хектар)
Ябълки	5 000	3 973	245	44 927	11 308
Круши	625	449	103	2 840	6 325
Кайсии и зарзали	3 559	2 898	290	22 542	7 778
Праскови и нектарини	4 326	3 893	183	34 572	8 881
Сливи и джанки	10 049	6 815	2 053	49 194	7 218
Череша	11 443	8 989	1 185	48 391	5 383
Вишни	1 672	1 074	414	4 106	3 823
Ореши	16 061	5 047	8 077	3 549	703
Бадеми	2 356	944	793	713	755
Лешници	3 352	590	2 442	313	531
Малини	2 282	1 863	233	7 476	4 013
Други овощни видове	903	427	261	1 224	-
ОБЩО	61 628	36 962	16 279	219 847	-

* Общо площи – плододаващи, невстъпили в плододаване и изоставени площи

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2017“

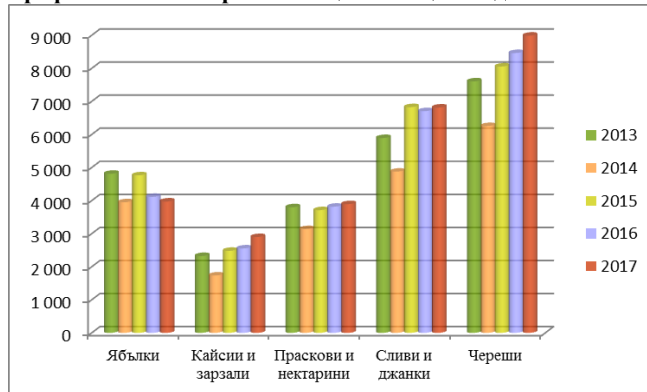
Графика 1. Относителен дял на реколтираните площи с овощни видове – реколта'2017

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2017“

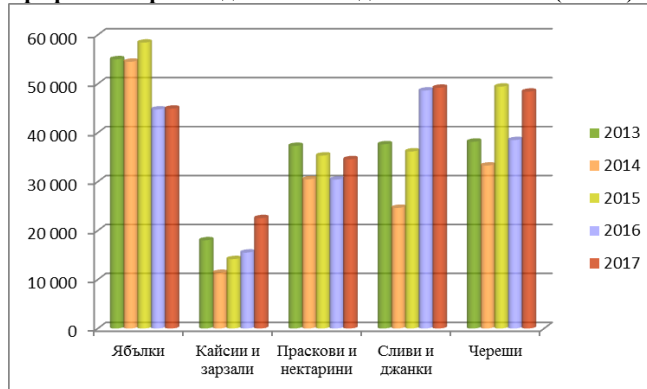
През 2017 година са реколтирани 87% от плододаващите площи, заети с овощни и ягодоплодни насаждения. Поради климатични и други причини около 13% от плододаващите площи не са реколтирани. От общо реколтираните площи най-голям е дялът на черешите – 24.3%.

Графика 2. Реколтирани площи с овощни видове за 2013-2017 (ха)

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Графика 3. Производство на плодове за 2013-2017 (тонове)

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Резултати и анализи

А
Г
Р
О
С
Т
А
Т
И
С
Т
И
К
А

Таблица 2. Реколтирани площи – реколта'2017, по статистически зони и статистически райони (хектари)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Други овощни видове	ОБЩО
България	3 973	449	3 893	2 898	6 815	8 989	1 074	5 047	1 863	1 961	36 962
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>1 821</i>	<i>196</i>	<i>2 852</i>	<i>2 710</i>	<i>4 647</i>	<i>5 220</i>	<i>605</i>	<i>3 813</i>	<i>1 350</i>	<i>1 308</i>	<i>24 522</i>
Северозападен	421	9	50	17	1 127	108	92	478	192	215	2 709
Северен централен	295	43	364	2 350	1 297	842	205	1 225	285	193	7 099
Североизточен	476	61	232	200	981	648	203	941	674	180	4 596
Югоизточен	629	83	2 206	143	1 242	3 622	105	1 169	199	720	10 118
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>2 152</i>	<i>253</i>	<i>1 041</i>	<i>188</i>	<i>2 168</i>	<i>3 769</i>	<i>469</i>	<i>1 234</i>	<i>513</i>	<i>653</i>	<i>12 440</i>
Югозападен	894	62	726	23	614	1 701	169	31	264	98	4 582
Южен централен	1 258	191	315	165	1 554	2 068	300	1 203	249	555	7 858

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2017“

Таблица 3. Сравнение на реколтираните площи с овощни видове – реколта'2016 и реколта'2017

Култура	Реколта 2016 (хектари)	Реколта 2017 (хектари)	Изменение 2017 спрямо 2016 г. (%)
ОБЩО	37 191	36 962	-0.6%
<i>от които:</i>			
Ябълки	4 111	3 973	-3.4%
Праскови и нектарини	3 816	3 893	2.0%
Кайсии и зарзали	2 554	2 898	13.5%
Сливи и джанки	6 705	6 815	1.6%
Череша	8 463	8 989	6.2%
Вишни	1 137	1 074	-5.5%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Реколтираните площи с овощни видове са намалели с 0.6% в сравнение с 2016 година. Увеличение на реколтираните площи спрямо 2016 година се наблюдава при кайсиите и зарзалите с 13.5%, при черешите – с 6.2%, прасковите и нектарините – 2%, и при сливите и малините 1.6%. От черупковите най-голямо е увеличението при лешниците – 8.5%, а при орехите има намаление с 19.6%.

В Югоизточния район са 40% от реколтираните площи с череша и 57% от реколтираните площи с праскови и нектарини за страната. В Южния централен район са 23% от реколтираните площи със сливи и джанки и 32% с ябълки. 81% от площите с кайсии са реколтирани в Северен централен район.

Таблица 4. Производство на плодове – реколта'2017, по статистически зони и статистически райони (тонове)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Други овощни видове	ОБЩО
България	44 927	2 840	34 572	22 542	49 194	48 391	4 106	3 549	7 476	2 250	219 847
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>20 748</i>	<i>1 296</i>	<i>22 502</i>	<i>21 601</i>	<i>30 920</i>	<i>28 757</i>	<i>2 534</i>	<i>2 849</i>	<i>5 723</i>	<i>1 466</i>	<i>138 396</i>
Северозападен	2 732	58	349	105	5 583	582	461	263	837	244	11 214
Северен централен	3 315	312	3 441	19 429	10 288	4 127	783	799	974	221	43 689
Североизточен	5 599	368	1 586	1 255	5 985	3 732	694	606	3 175	205	23 205
Югоизточен	9 102	558	17 126	812	9 064	20 316	596	1 181	737	796	60 288
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>24 179</i>	<i>1 544</i>	<i>12 070</i>	<i>941</i>	<i>18 274</i>	<i>19 634</i>	<i>1 572</i>	<i>700</i>	<i>1 753</i>	<i>784</i>	<i>81 451</i>
Югозападен	8 642	424	9 816	107	3 663	8 074	503	26	891	146	32 292
Южен централен	15 537	1 120	2 254	834	14 611	11 560	1 069	674	862	638	49 159

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2017“

Таблица 5. Сравнение на производството на плодове – реколта'2016 и реколта'2017

Култура	Реколта 2016 (тонове)	Реколта 2017 (тонове)	Изменение 2017 спрямо 2016 г. (%)
ОБЩО	198 982	219 847	10.5%
<i>от които:</i>			
Ябълки	44 755	44 927	0.4%
Праскови и нектарини	30 432	34 572	13.6%
Кайсии и зарзали	15 503	22 542	45.4%
Сливи и джанки	48 630	49 194	1.2%
Череша	38 496	48 391	25.7%
Вишни	3 546	4 106	15.8%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

През 2017 г. са произведени 219 847 тона плодове, което е с 10,5% повече в сравнение с 2016 г. Водещо място в производството на плодове заемат Югоизточният район – 27%, и Южният централен район – с 22%. В Югоизточния район е съсредоточено производството на праскови (50%) и череша (42%). В Южния централен район производството на ябълки е 35%, на вишни – 26%, на сливи – 30%, и на круши – 39%. В Северния централен район са произведени 86% от кайсиите за страната.

Таблица 6. Средни добиви – реколта'2017, по статистически зони и статистически райони

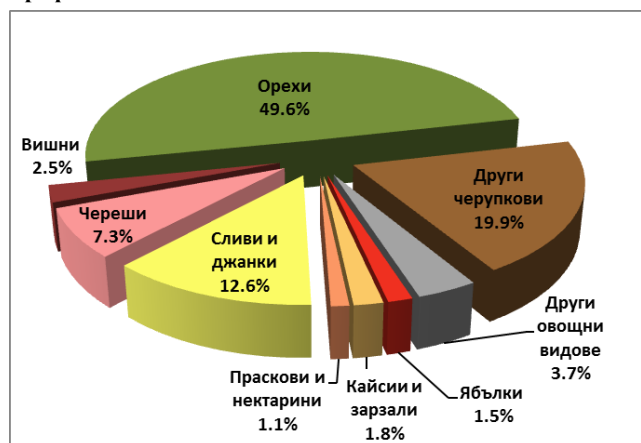
(кг/ха)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череши	Вишни	Орехи	Малини
България	11 308	6 325	8 881	7 778	7 218	5 383	3 823	703	4 013
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>11 394</i>	<i>6 612</i>	<i>7 890</i>	<i>7 971</i>	<i>6 654</i>	<i>5 509</i>	<i>4 188</i>	<i>747</i>	<i>4 239</i>
Северозападен	6 489	6 444	6 980	6 176	4 954	5 389	5 011	550	4 359
Северен централен	11 237	7 256	9 453	8 268	7 932	4 901	3 820	652	3 418
Североизточен	11 763	6 033	6 836	6 275	6 101	5 759	3 419	644	4 711
Югоизточен	14 471	6 723	7 763	5 678	7 298	5 609	5 676	1 010	3 704
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>11 236</i>	<i>6 103</i>	<i>11 595</i>	<i>5 005</i>	<i>8 429</i>	<i>5 209</i>	<i>3 352</i>	<i>567</i>	<i>3 417</i>
Югозападен	9 667	6 839	13 521	4 652	5 966	4 747	2 976	839	3 375
Южен централен	12 351	5 864	7 156	5 055	9 402	5 590	3 563	560	3 462

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2017“

Средните добиви от круши, кайсии, вишни, череша, праскови и ябълки за реколта'2017 са по-високи в сравнение с реколта'2016. С над 40% са увеличени средните добиви при сливите и джанките в Северозападния и Югозападния район. Средните добиви при кайсиите са 7 778 кг/ха и са с 28 % по-високи в сравнение с реколта'2016. При ябълките средните добиви в сравнение с 2016 г. са с 4% повече. При вишните средните добиви за страната се увеличават с 23% и са 3 823 кг/ха, като в Югоизточния район са най-високи – 5 676 кг/ха. Средните добиви при прасковите и нектарините са 8 881 кг/ха и са с 11 % по-високи в сравнение с реколта'2016. При черешите има увеличение в средните добиви с 18% в сравнение с предходната година.

Графика 4. Относителен дял на площите с овощни видове, невстъпили в плододаване – реколта'2017.

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2017“

Площите с невстъпилите в плододаване овощни насаждения, отглеждани в стопанствата през 2017 година, са 16.3 хил. ха.

Най-голям относителен дял от невстъпилите в плододаване площи през годината заемат орехите – 49.6%, следвани от други черупкови – 19.9%, и сливи и джанки – 12.6%.

От новосъздадените насаждения през стопанската 2016/2017 година 50% са костилкови видове, 41% са черупкови видове, а семковите и други заемат едва 8%.

Таблица 7. Реализация на плодове – реколта'2017

Култура	За собствена консумация	За търговската мрежа	За прера- ботка	Други направ- ления
Ябълки	3.8%	61.9%	17.8%	16.5%
Праскови и нектарини	1.2%	42.0%	26.0%	30.8%
Кайсии и зарзали	2.2%	38.6%	37.7%	21.5%
Сливи и джанки	6.2%	41.6%	30.1%	22.1%
Череша	2.2%	45.6%	36.4%	15.8%
Вишни	0.8%	28.1%	53.7%	17.4%
Орехи	2.5%	60.6%	18.5%	18.4%
Малини	0.4%	20.7%	69.8%	9.1%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2017“

Общо върху 39% от засажените площи са внесени минерални торове, а върху 16% – органични. Минерални торове са внесени на 79% от площите с праскови и нектарини, на 67% от площите с кайсии и на 63% от площите с череша. Резитба се провежда на насажденията върху 61% от площите на плододаващите и невстъпилите в плододаване. Срещу болести се третират около 54% от плододаващите площи с овощни, черупкови и ягодоплодни видове, а срещу неприятели – 48%.

Методологични бележки

Наблюдението за **производство на плодове – реколта'2017**, се провежда от отдел “Агростатистика” при Министерството на земеделието, храните и горите в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката за растениевъдните култури, като са отчетени националните особености и допълнителни нужди от информация. Анкетата е реализирана в периода от 07.12.2017 г. до 28.02.2018 г.

Цел на изследването: Да се установят реколтираните площи от овощни насаждения, производството на плодове и средните добиви за реколта'2017.

Респонденти – обект на изследване са земеделските стопанства, които отглеждат овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения.

Метод на изследване: Наблюдението е проведено чрез анкетиране на земеделски стопанства, определени чрез случайна стратифицирана извадка на база данните от преброяване на земеделските стопанства в България през 2010 година. Списъкът със стопанства за анкетиране е допълнен с нови стопанства, създадени след 2010 година. Приложен е праг, над който всички единици са наблюдавани изчерпателно.

Начин на провеждане: Анкетата е реализирана от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“.

Географски обхват – изследването покрива територията на цялата страна.

Референтен период – Реколта`2017.

Въпросник – състои се от шест страници. Включва административна информация за идентификация на стопанството и въпроси за плододаващи и реколтирани площи с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения, за производството на плодове от реколта'2017, за площи с млади, невстъпили в плододаване насаждения.

Конфиденциалност – за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите се публикуват в обобщени позиции. Това са случаите, когато: има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория или когато едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Реколтирана площ – плододаваща площ, от която е прибирана продукцията. Тя може да е равна или по-малка от засадената площ след изключване на всички непроизводствени площи (напр. млади насаждения, невстъпили в плододаване) и след приспадане на нереколтираните площи (например поради природни бедствия).

Производство – обем на прибраната продукция, вкл. загубите след прибиране на реколтата и бракувана продукция в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт.

Средни добиви – резултативна величина, изчислена въз основа на производството и реколтираните площи, т.е. прибраната продукция от единица реколтирана площ.

Достъпност на статистическата информация – резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” при МЗХГ изследвания са публикувани на сайта на Министерството на земеделието, храните и горите на адрес:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadstvo/danni/>

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Статистическите райони, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS2), съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011.

Статистическите райони, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

Северозападен – Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;

Северен централен – Велико Търново, Габрово, Русе, Разград, Силистра;

Североизточен – Варна, Добрич, Търговище, Шумен;

Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора.

Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София (столица), София.

Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 31.05.2018 г.

Редакция: МЗХГ, отдел “Агростатистика”

Адрес: гр. София, бул. „Христо Ботев” № 55

За повече информация: МЗХГ, отдел “Агростатистика”

Тел. 02/985 11 102;

E-mail: agrostat@mzh.government.bg

Интернет страница на МЗХГ- [http:// www.mzh.government.bg](http://www.mzh.government.bg)

